

Hramul Cantinei Sociale Sfântul Ioan cel Milostiv

Pe data de 12 noiembrie, în calendar avem prăznuirea Sfântului Ioan cel Milostiv, ocrotitorul cantinei sociale a parohiei noastre.

Sfântul Ierarh Ioan cel Milostiv a trăit în secolele VI-VII și a fost Patriarh al Alexandriei, fiind un ierarh care a practicat virtutea milosteniei. Sfântul Ioan îi numea pe săraci „stăpânii mei și domnii mei”, ca unii cărora Mântuitorul Hristos le-a dat puterea să deschidă poarta cerului celor ce fac milostenie cu dânsii.

La Cantina socială „Sfântul Ioan cel Milostiv” oferim masa de prânz de luni până vineri pentru 25 de persoane. În fiecare zi de joi asigurăm masa de prânz pentru 50 de persoane din cadrul Centrului social de urgență al Primăriei municipiului Cluj-Napoca.

De asemenea, prin acest proiect social oferim și alte servicii precum: consiliere socială, psihologică, juridică și spirituală, organizarea unor seminarii cu scop educativ, oferirea de pachete alimentare de bază cu ocazia sărbătorilor de Paști și de Crăciun, dar și cu ocazia hramului bisericii.

Cantina socială „Sfântul Ioan cel Milostiv” a primit licența de funcționare din partea Ministerului Muncii și

Justiției Sociale la data de 1 octombrie 2019 și are patru angajați: asistent social, bucătar, administrator și îngrijitor. Proiectul este coordonat de părintele paroh și mai sunt implicați 5 voluntari.

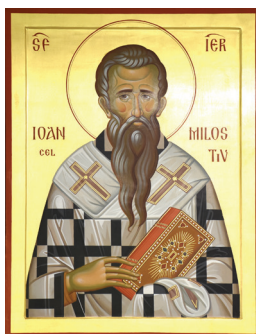
Se cuvine să amintim că anul acesta se împlinesc 10 ani de la lansarea Proiectului social Sfântul Ioan cel Milostiv - hrană la domiciliu pentru persoane aflate în situații de dificultate, eveniment care a avut loc în data de 13 noiembrie

2013, în prezența Părintelui Mitropolit Andrei, proiect care a stat la baza înființării, apoi, a cantinei sociale.

Aniversarea hramului cantinei sociale este și un moment când se cuvine să adresăm cele mai alese mulțumiri și să ne exprimăm toată recunoștința față de numeroșii binefăcători și sprijinitori ai acestui proiect

social, în mod special față de domnul-Horia Ciorcilă - președintele Consiliului de Administrație al Băncii Transilvania, domnul ing. dr. Adrian Crivii - Președintele Companiei DARIAN DRS S.A., implicat activ încă de la începutul lucrărilor de construcție a Centrului, domnul ing. Gheorghe Lazanu - director general al Companiei ICPIAF S.A. din Cluj-Napoca, membru al comunității parohiale și susținător al proiectelor sociale.

Înălțăm rugăciuni pentru ca Milostivul Dumnezeu să-i binecuvinteze și să-i ocrotească pe toți susținătorii activităților filantropice ale parohiei.

Bartolomeu Anania – scriitorul

Prof. univ. dr. Alin-Mihai Gherman

Pentru clujeni, păstorirea bisericească a ÎPS Bartolomeu a fost un dar de care am beneficiat cu toții în egală măsură, intelectual sufletește și administrativ. Având vocația marilor căpetenii de obște, a fost deopotrivă un mare administrator, orator bisericesc și îndrumător spiritual, un aprig luptător pentru credință și pentru propășirea comunității pe care o avea sub oblăduire.

Mai puțin cunoscută multora din enoriașii săi este activitatea sa de scriitor, pe care trecerea timpului ne-o dovedește ca fiind a unuia din scriitorii de frunte al timpului său. Debutul său din tinerețe (între scrierile sale din tinerețe trebuie amintită o piesă de teatru aleasă de Nicolae Iorga ca să fie jucată la Teatrul Ligii Culturale în 1940) sau un scenariu dramatic citit la Radio România în aceeași perioadă au fost urmate, în anii Celui de al Doilea Război mondial, de studii universitare întrerupte și reluate datorită schimbării universităților unde a studiat, dar și de o febrilă activitate civică (a fost unul din principalii organizatori și oratori ai grevei studenților clujeni din 1946), însă mai ales de anii de închisoare pe care a trebuit să-i îndure. Ca și alții din generația sa, a reînceput să publice după anul 1965. A scris poezie, caracterizată prin finețea exprimării și profunzimea sensurilor, în versuri concise, bine cenzurate de el însuși în ceea ce privește greutatea cuvintelor folosite. Aceeași bună cumpănire a cuvântului o găsim și în textele sale în proză, în general în prozele scurte, care descriu mici întâmplări încărcate de semnificații adânci.

Dăruiat cu un admirabil dar oratoric (de care am beneficiat cu toții ascultându-i predicile), a fost atras în mod special de teatru,

unde vorbirea este „haină” sub care se înfățișează personajele pieselor sale. În teatru s-a lăsat atras de marile teme ale folclorului, (compunând de exemplu o admirabilă *Miorița*), dar, în concurență cu alți scriitori, a reușit să dea fiecărui subiect o interpretare personală, în care adăuga întotdeauna sensuri profunde care predis puneau pe ascultătorii sau cititorii lor la o profundă meditație. Așa s-a întâmplat cu *Meșterul Manole*, în compunerea căreia nu s-a lăsat intimidat de faptul că același subiect fusese abordat și de alți scriitori, de pildă de Lucian Blaga.

Preocupat și de marile teme ale istoriei naționale, a scris și piesede teatru în care se ocupă de întemeierea Țărilor Românești, ca de exemplu în *Zimbrul*, în care vorbește despre întemeierea Moldovei. Chiar dacă abordează subiecte istorice precise, se află întotdeauna în spatele descrierii unui moment istoric o profundă meditație asupra rosturilor și sensurilor vieții oamenilor în general.

Și-a semnat cu consecvență scrierile folosind numele său laic, Valeriu Anania, din evidenta intenție de a face o diferență între activitatea sa de scriitor și cea de om al bisericii și de ierarh. Cu două excepții. Una este oferită de memoriile sale, semnate cu numele său primit la călugărie; a făcut probabil acest lucru pentru a sublinia caracterul de mărturisire și spovedanie al acestora. Tot cu numele său de cleric a semnat și admirabila traducere a *Sfintei Scripturi*, în care a pus la contribuție un număr impresionant de surse și de interpretări ale textului biblic. Și-a asumat în această activitate titlul nu de traducător, ci de diortositor, fapt care a nemulțumit pe unii și a derutat pe alții. Dar Bartolomeu Anania știa că *diortositor* în limba vechilor texte românești este cel care, participând la tipărirea unui text, indiferent că era traducător sau doar redactor sau tipograf, își asuma

↪ cuvântul din textul tipărit ca fiind cel mai bun pentru exprimarea a ceea ce dorea.

Vorbind despre activitatea sa de scriitor nu trebuie să uităm nici revista *Noi*, pe care a publicat-o câtă vreme a fost în America. Alături de revista *Bilette de papagal* a lui Tudor Arghezi sunt singurele reviste din cultura română scrise de un singur autor.

Biserica din Deal, reper al emancipării naționale pentru clujeni

De-a lungul timpului Biserica Sfânta Treime din Cluj a reprezentat un reper spiritual major și factor de coagulare a eforturilor de emancipare a românilor clujeni în diferite momente istorice critice pentru afirmarea identității naționale.

Un astfel de moment a avut loc și la începutul lunii noiembrie a anului 1918, când, în data de 2, în ziua proclamării independenței totale a Ungariei față de Austria, în contextul vidului de putere creat prin dizolvarea formală dualismului imperial austro-ungar (împlinită prin abolirea efectivă a monarhiei abia în 11 noiembrie), ca o pregătire a evenimentului Marii Uniri de la Alba

Iulia, lideri ai românilor, în frunte cu avocatul Amos Frâncu (autorul manifestului din 28 octombrie adresat din Cluj „Moșilor, Fraților”, prin care-i cheamă la unirea românilor) și un grup de numeroși ofițeri români ai Regimentului 63 din Cluj au transmis generalului austriac Siegler, comandantului trupelor imperiale din Ardeal, că nu vor depune jurământ față Consiliul Național Maghiar, ci față de Consiliul Național Român (constituit în 30 octombrie 1918), structura organizată care avea să guverneze Transilvania timp de o lună, până la Marea Unire. Aceste două Consilii reprezentau inițiative de autodeterminare a celor două națiuni în urma încetării exercitării puterii ca Împărat a lui Karl I (IV) și a calității sale de conducător al armatei austro-ungare. În seara aceleiași zile, la cea dintâi Bancă românească din Cluj, Banca Economul (1887-1948, situată la numărul 31 al actualei străzi Regele Ferdinand, la intersecția cu stra-

Ofițeri români ai Garnizoanei Cluj în anul 1818, avându-l în mijlocul lor pe pr. dr. Nicodim Cristea, slujitor al Bisericii Sfânta Treime

da Emil Petrovici), sediul autorităților române din oraș, comandantul [Siegler, n.n.] le-a transmis soldaților că erau liberi să se organizeze singuri. A doua zi, în 3 noiembrie, ofițerii s-au dus „la vechea biserică românească din Cluj” [*nach der alten rumänischen Kirche in Klausenburg*], de unde „au luat cu toată cinstea un vechi tricolor îngălbenit de timp, păstrat din 1848 în podul vechii biserici, pe care l-au purtat cu mândrie prin inima centrului de magnați al Clujului. Maghiarii au fost ui-

⇒ miți de cutezanța de necrezut a românilor și au fost atât de derutați, încât nu se puteau gândi că ar putea iniția ceva...”¹. Astfel, ofițerii români „au luat din pod un steag care fusese folosit la 1848, pe care mai apoi l-au purtat pe străzile orașului”. Așadar, cu această ocazie românii au mășăluit prin oraș cu steaguri tricolore, cântând „Deșteaptă-te Române”, „Pe-al nostru steag e scris unire”, după care a urmat depunerea jurământului soldaților și ofițerilor români², organizați ca Gardă Națională, față de Senatul Național Român din Ardeal și Consiliului Național Român ca reprezentant al națiunii române.

Biserica din Deal a găzduit sub cupola ei astfel de manifestări ale conștiinței naționale prin reprezentanții ei de frunte, așa cum se întâmplase și în anul 1894, când memorandiștii au plecat din Biserica Sfânta Treime spre sala „Reduta” din Cluj pentru a afirma existența națiunii române în fața atacurilor acuzatorilor lor, sau cum avea să se întâmple după doar câteva săptămâni de la evenimentul din 3 noiembrie, 1918, și anume în data de 30 noiembrie 1918, când tot din Biserica din Deal a plecat spre Alba Iulia delegația clujenilor care au participat la Marea Unire din 1 decembrie 1918, însoțiți de către preotul slujitor al acestui sfânt locaș, Nicodim Cristea, delegat de către parohul Tului Roșescu.

¹ Czernowitzer Allgemeine Zeitung und Czernowitzer Tagblatt, nr. 392, Samstag 16 November 1918, p. 3.

² Ionela Zaharia, „Preoții militari români ortodocși la sfârșitul anului 1918. Studiu de caz – situația din orașul Cluj”, în volumul semnat de Cosmin Cosmuța, Andreea Dăncilă-Ineoan, Emanuil Ineoan, Bogdan Ivanov, *Prezențe clericale transilvănene la Marea Unire de la Alba Iulia – 1 decembrie 1918 -*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, p. 86.

Lumânările și semnificația lor

De ce aprindem lumânări la slujbe sau când facem rugăciuni?

Lumânarea nu poate lipsi de la nicio slujbă a bisericii și e recomandat să însoțească și rugăciunea personală, adică orice împrejurare a întâlnirii cu Dumnezeu. Când cineva se botează sau se cunună, când moare, când se roagă acasă la el sau în biserică, când merge la sfântul altar cu prescura și cu pomelnicul, la mormânt și în orice alt moment se adresează lui Dumnezeu, omul credincios aprinde lumânări.

Lumânarea simbolizează jertfa de sine, transfigurarea, transformarea în lumină prin ardere de sine, ceea ce reprezintă calea împlinirii noastre și a desăvârșirii. Ca semn distinctiv al creștinului, lumânarea sintetizează esența credinței creștine, conform căreia nu există altă cale de împlinire, de mântuire, decât cea a jertfei, temelia vieții. Căci nimic nu se poate realiza decât prin jertfă de sine. Ca și lumânarea, omul se poate și el transforma în lumină, se poate îndumnezei prin ardere de sine. Apoi lumânarea este jertfă curată pe care o aducem noi lui Dumnezeu. De aceea însoțim noi rugăciunile noastre pentru cei vii, ca și pentru cei morți, de aprinderea lumânărilor în biserică, la mormintele celor dragi sau în casele noastre.

Lumina este semn al prezenței lui Dumnezeu. Pentru că Dumnezeu este Lumină, mergem la Dumnezeu cu lumină. Lumânarea este, în aceleași timp, și o mărturisire a faptului că cel care aprinde lumânarea este iubitor de lumină și a ales calea luminii.